

10-07-2015

Til Folketingets Sundhedsudvalg

På vegne af Dans Psykiatrisk Selskab, og samme selskabs Etik udvalg, fremsættes hermed en anmodning om at Folketinget snarest muligt tager stilling til, og får lovgivet omkring, problematikken vedrørende somatisk behandling af varigt inhabile patienter.

Jeg har igennem længere tid korresponderet med Sundhedsstyrelsen og kan forstå at der pågår et arbejde omkring problematikken, men at dette arbejde går langsomt.

Vi ved at emnet er ømtåligt, men dette gør ikke en indsats mindre påkrævet. Der er behov for, at der fra politisk side bliver taget stilling til, at grupper af befolkningen ikke får den nødvendige og nogle gange livreddende behandling.

Et par eksempler:

1. I ugeskrift for læger d. 12. marts 2010 beskriver journalist Klaus Larsen flere eksempler på situationer hvor lægeløftet og loven kolliderer når det drejer sig om demente personer. Et eksempel er en dement kvinde med fremfald af livmoderen, hvilket giver smerter og udflåd. Hun har gavn af hjælpemidlet Meyers ring, men den skal skiftes med nogle måneders mellemrum samtidig med, at der indføres en hormonring til beskyttelse af slimhinden. Det kan kun ske, hvis to personer holder den voldsomt protesterende kvinde fast i de tre minutter, det tager. Nogle øjeblikke senere har patienten glemt sin vrede, men indgrebet er ulovligt, da patienten er varigt inhabil.

Efter hvad Ugeskrift For Læger erfarer, klarer hospitaler sig nogle gange sig uden om disse skær ved at tilkalde en psykiater, som kan give en somatisk patient en midlertidig psykiatrisk diagnose hvilket heller ikke det rigtige at gøre.

2. Som bagvagt på en psykiatrisk afdeling bliver jeg en dag kaldt på tilsyn på en medicinsk afdeling hvor de har fået indlagt en ung mand på 21 år med Down's syndrom. Han har haft en tryk opvækst hos forældrene sammen med to søskende. Han flytter i egen lejlighed på en institution som 18 årig, og om end han intet sprog har, er han meget glad for musik og elsker at bevæge sig til musik. Han er meget glad for sin familie og sine nye venner på institutionen, og har også knyttet sig til personalet. Han skal støttes til personlig hygiejne og i spisesituationer. Under personlig pleje opdages en forstørret lymfeknude i lysken og egen læge indlægger patienten på mistanke om malignt lymfom (lymfekræft). Patienten har

ingen forståelse for nødvendigheden af de ordinerede undersøgelser og modsætter sig blodprøver- og vævsprøve tagning.

Psykiatrisk bagvagt bliver tilkaldt, da medicinerne ikke vil undersøge og behandle med tvang, og de ønsker psykiatrilovens hjælp til at foretage de nødvendige undersøgelser.

Pga. de uafklarede juridiske forhold indvilger jeg som vagthavende i at modtage patienten med tvang på behandlingsindikation, og de nødvendige undersøgelser foretages som tvangsbehandling af somatisk lidelse.

Diagnosen malignt lymfom bekræftes af vævsprøve, og de somatiske læger ønsker at iværksætte månedlige kure med kemoterapi. Men patienten modsætter sig igen at få anlagt drop og få taget blodprøver, hvilket er nødvendigt for behandlingen. Psykiatrisk afd. finder ikke, at patienten opfylder psykiatrilovens kriterier for tvangsindlæggelse og tvangsbehandling. Den relevante behandling iværksættes derfor aldrig. Patienten dør et halvt år senere af sit lymfom.

Serviceoven giver i konkrete tilfælde mulighed for at fx børste tænder eller bade en dement plejehjemsbeboer mod sin vilje. Livreddende sygehusbehandling af en behandlingsvægrende, varigt inhabil patient er derimod ifølge Sundhedsloven ikke lovlig.

Denne diskrepans er etisk inkonsistent, da vi finder at det er generelt accepteret, at jo mere livstruende en given tilstand er, jo større er vigtigheden af at der gribes ind, mens det modsatte altså er tilfældet med varigt inhabile – man må gerne holde dem fast og børste deres tænder, men ikke give dem livsreddende behandling.

I håbet om at der snarest bliver lovgivet på området, vil Etikudvalget, og undertegnede, gerne stille sig til rådighed med yderligere oplysninger og arbejdsindsats.

Med venlig hilsen

Anne Grethe Viuff

Overlæge, OPUS Vest

Tel.+45 784 74531

anne.grethe.viuff@ps.rm.dk

Ambulant psykose enhed,

Regionspsykiatrien Vest,

Gl. Landevej 61 • DK-7400 Herning